

БЕЦЕВИ АСТРОНОМСКИХ КОНФЕРЕНЦИЈА И ЊИХОВ ДИЗАЈН

МИЛАН С. ДИМИТРИЈЕВИЋ

Астрономска опсерваторија, Волгина 7, 11060 Београд

E-mail: mdimitrijevic@aob.bg.ac.rs

Резиме: Размотрено је дизајнирање и обликовање бецева – обележја за учеснике астрономских конференција.

Кључне речи: бецеви астрономских конференција, астрономија у култури,

На научним конференцијама је уобичајено да учесници носе бецеве, обележја на којима је њихово име, а често и институција и земља одакле долазе. Обично су ту и мање или више подробни подаци о конференцији а носи се прикачен на груди док ређе виси око врата. Његова функција је да се учесници лакше идентификују и међусобно препознају, без потребе за представљањем. На неким скуповима то је и врста пропуснице која омогућује улазак, односно потврда да су измирене финансијске обавезе према организаторима.

Основни податак да би беца испунио своју функцију је име учесника а ако су ту и подаци о скупу, он представља и неку врсту документа и сувенира, који се радо чува.

У периоду од 1976. до данас, учествовали смо на преко сто конференција а организовали више од тридесет и тако стекли обимнију колекцију конференцијских бецева што нам даје могућност да прикажемо и неке њихове уметничке особине и анализирамо различите приступе њиховом стварању и дизајнирању.

Приликом организовања конференција, трудили смо се, када год су прилике дозвољавале, да бецеви буду осмишљени и дизајнирани тако да имају и уметничку ноту и буду не само обележја која ће омогућити бољи контакт између учесника или претстављати потврду о њиховој регистрацији, него и нека врста сувенира и естетски обликованог архивског документа.

Напоменимо да се дизајн у нашој савремености, понајчешће везује за

различите пројекте и стваралачке процесе, презентирања одговарајућих, уметнички уобличених артефаката.¹ Овај појам се најчешће повезује са визуелно-естетским обликовањем у најразличитијим областима. Према Мишку Шуваковићу, дизајн се у ужем смислу одређује као „уметничка и техничка дисциплина пројектовања објеката за масовну индустријску,² а додали бисмо да се то у ширем смислу односи и на другу, мању или већу серијску производњу.

Када су у питању бецеви – обележја за одговарајуће научне конференције, јавна окупљања, културне манифестације и сл., захвално би било водити рачуна не само о њиховој најосновнијој функцији, да информишу о имену учесника, него и о естетским аспектима, чему смо посветили, када год смо то могли, одговарајућу пажњу.

Скрећемо пажњу да конференцијске бецеви на којима је било само име, нисмо чували пошто немају никакву документарну вредност. На слици 3. дат је пример беца са 5th International Conference on Spectral Line Shapes, Berlin (West), која се одржавала од 7. до 11. јула 1980. Видимо да је организатор направио неку врсту печата са акронимом конференције и руком уписивао име учесника. Свакако, такав бец је испунио своју основну функцију, показујући другим учесницима име носиоца, али његова документарна вредност је веома ограничена, пошто није дато ни значење скраћенице ни време одржавања конференције. Ако погледамо слике 1-5, видимо да је организатор водио рачуна пре свега о имену учесника и евентуално штурим и недовољниом подацима о конференцији, не водећи рачуна да подстакне учесника да бец сачува као документ и да га естетски оплемени да би могао да послужи и као драга успомена. У случају конференција које смо ми организовали, трудили смо се да информација о називу и времену одржавања конференције буде потпуна, тако да бец представља и документ који може да послужи и као истроријски факат и документ о времену одржавања скупа (види слике 6-17, 19-28).

Осим тога, када год смо били у могућности, трудили смо се да бецеви буду и естетски допадљиво обликовани, тако да представљају и одговарајући сувенир који ће учесници радо чувати. У томе су нам велику и драгоцену помоћ пружили сарадници, пре свега Зоран Симић (види слике 12, 14, 16 и

¹ За разлику од неких истраживача, као што су Џ. Раскин, В. Морис и др., који зачетке дизајна сагледавају уже у енглеској уметничкој сфери, Шуваковић сматра да се он појављује још крајем XVIII века, да би се касније развио и уградио у сфере шире људске делатности. Занимљиво је да је дизајн у првим фазама био повезан са архитектонским пројектовањем. “У XX веку долази до бурног и тотализирајућег развоја дизајна.“ У првим деценијама XX века, еволуција дизајнирања била је, како добро запажа Шуваковић, везана пре свега за токове и процесе развоја примењених уметности и индустрије; а потом и за интердисциплинарне области авангардног истраживања и примењеног обликовања.

² Мишко Шуваковић, *Појмовник савремене умјетности*, Horetzky, Загреб, Vlees & Beton, Ghent 2005, стр.148.

19-25), Анђелка Ковачевић (види слике 27-28), Лука Ч. Поповић (види слику 11) и Еди Бон (види слику 7).

Скренуо бих пажњу на амблем наше Групе за астрофизичку спектроскопију, који је израдио Зоран Симић (сл. 23) и на мотив две звезде – комете у лету, такође његово дело, што смо усвојили као неку врсту заштитног знака српско-бугарских (бугарско-српских, када се одржавају у Бугарској) астрономских конференција, који се редовно појављује на бецевима и другим материјалима (слике 12-16).

Рецимо на крају, да смо покушали да и у наизглед скромним захватима обликовања, на пример налепница за ЦД и ДВД са материјалима конференција које смо реализовали, о чему је писала Сања Цветковић,³ као и у припреми бецева – обележја, уз помоћ наших сарадника, пре свега Зорана Симића а такође и Анђелке Ковачевић и других, унесемо више естетског садржаја, свежих мотива, оплемењених ликовних појединости и одговарајуће симболике, што би остављало упечатљивији утисак и доживљај, и учесницима скупа представљало одговарајућу успомену а будућим истраживачима материјални доказ и одговарајући документ.

БЕЦЕВИ АСТРОНОМСКИХ КОНФЕРЕНЦИЈА (Сл. 1-28)

XIII SPIG '86

M. DIMITRIJEVIĆ

YUGOSLAVIA

Слика 1: XIII Summer school and international conference on the Physics of Ionized Gases, Šibenik, 1-5 September 1986.

VI ERMA DUBROVNIK
October 19-23, 1981

146

Dimitrijević, M.

Yugoslavia

Слика 2: VI European Regional Astronomy Meeting, Dubrovnik, 19-23 October 1981.

³ Сања Цветковић, *Дизајн Татјане Милованов електронских издања београдских астрономских институција*, Зборник радова конференције „Развој астрономије код Срба VII”, Београд, 18-22. април 2012, уредник М. С. Димитријевић, Публ. Астр. Друштва “Руђер Бошковић”, бр. 13, 2014, 1231-1236.

5TH I C SLS

1st Yugoslavian-Hungarian Astronomical Conference

M. DIMITRIJEVIC

M. S. Dimitrijevic

Слика 3: 5th International Conference on Spectral Line Shapes, Berlin (West), 7-11 July 1980.

1995. Baja, Hungary

Слика 4: 1St Yugoslav-Hungarian Astronomical Conference, Baja 26-27 April 1995.

VI PDP Belgrade 2006

M. S. Dimitrijević

Serbia

Развој астрономије код Срба
Београд, 7. – 9. априла 1997.

Димитријевић М.

Слика 5: VI Serbian - Belarussian Symposium on Physics and Diagnostics of Laboratory and Astrophysical Plasma Belgrade, Serbia, 22 - 25 August 2006.

Слика 6: Развој астрономије код Срба I, Београд, 7-9. април 1997.

РАЗВОЈ АСТРОНОМИЈЕ
КОД СРБА III
БЕОГРАД
25-28 АПРИЛ 2004

Н.О.К.

Милан С.
Димитријевић

Астрономска
опсерваторија
Београд

Л.О.К.

РАЗВОЈ АСТРОНОМИЈЕ
КОД СРБА IV
БЕОГРАД
22-26 АПРИЛ 2006

Н.О.К.

Милан С.
Димитријевић

Астрономска
опсерваторија
Београд

Л.О.К.

Слика 7: Развој астрономије код Срба III, Београд, 25-28. април, 2004.

Слика 8: Развој астрономије код Срба IV, Београд, 22-26. април, 2006.

Слика 9: Развој астрономије код Срба V, Београд, 18-22. април, 2008.

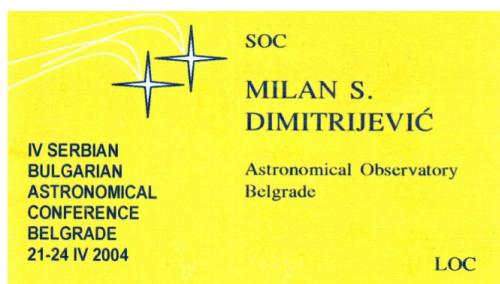
Слика 10: Развој астрономије код Срба VI, Београд, 22-26. април, 2010.

4th YU-RO Astronomical Meeting
Belgrade, 5 - 8 May 1998

M. S. Dimitrijević

Слика 11: 4th Yugoslav-Romanian Astronomical Meeting, Belgrade, 5-8 May 1998.

Слика 12: IV Serbian Bulgarian Astronomical Conference, Belgrade, 21-24 April 2004.

Слика 13: V Bulgarian-Serbian Conference on Astronomy and Space Science, Sofia, 9-12 May 2006.

Слика 14: VI Serbian-Bulgarian Astronomical Meeting, Belgrade, 7-11 May 2008.

Scientific Organizing Committee

Milan Dimitrijevic

Astronomical Observatory - Belgrade

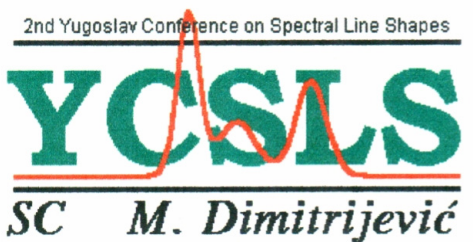

Слика 15: VII Bulgarian-Serbian Astronomical Conference – Astroinformatics, Chepelare 1-4 June 2010.

Слика 16: VIII Serbian-Bulgarian Astronomical Conference, Leskovac, 8-12 May 2012.

Слика 17: I Yugoslav Conference on Spectral Line Shapes, Krivaja, 11-14 September 1995.

Слика 18: II Yugoslav Conference on Spectral Line Shapes, Bela Crkva, 29 September – 2 October 1997.

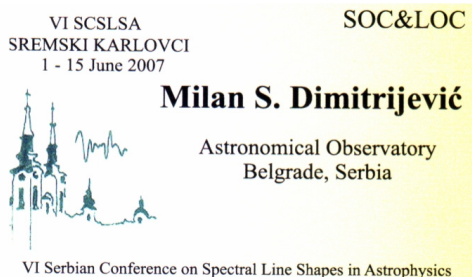

Слика 19: IV Serbian Conference on Spectral Line Shapes, Arandjelovac, 10-15 October 2003.

V Serbian Conference On Spectral Line Shapes in Astrophysics

Слика 20: V Serbian Conference on Spectral Line Shapes, Vršac, 6-10 June 2005.

Слика 21: VI Serbian Conference on Spectral Line Shapes, Sremski Karlovci, 10-15 June 2007.

Слика 22: VII Serbian Conference on Spectral Line Shapes, Zrenjanin, 15-19 June 2009.

Слика 23: VIII Serbian Conference on Spectral Line Shapes, Divčibare, 6-10 June 2011.

Слика 24: IX Serbian Conference on Spectral Line Shapes, Banja Koviljača, 13-17 May 2013.

Слика 25: 1st Workshop „Spectroscopy as a tool to investigate Active Galactic Nuclei and gravitational lenses, Babe, 7-11 July 2010.

Слика 26: 1st Workshop „Astrophysical winds and disks. Similar phenomena in stars and quasars, Platamon, 3-8 September 2009.

Слика 27: The Second Summer School in Astronomy, Belgrade, 29 September – 1 October 2008.

Слика 28: The Third International School in Astronomy: Astroinformatics – Virtual Observatory, Belgrade 29 June – 1 July

BADGES OF ASTRONOMICAL CONFERENCES AND THEIR DESIGN

The design of badges for participants of astronomical conferences is considered.

Key words: Badges for astronomical conferences, Astronomy in culture